

**Ministru prezidentes Laimdotas Straujumas atklāšanas uzruna
konferencē „Finanšu instrumenti izpētei, inovācijai un
uzņēmējdarbībai 2015”**

15.jūnijs, plkst. 10:00

Dāmas un kungi! Konferences dalībnieki!

Sveicu Jūs visus Rīgā!

Globālā ekonomika un sabiedrība kļūst arvien vairāk atkarīga no zināšanām un to apmaiņas ātruma, no ražošanas efektivitātes pieauguma un jauno produktu atbilstības tirgus prasībām.

Mūsu tautsaimniecība arvien vairāk kļūst atkarīga no inovācijas.

Innovation Union Scoreboard 2015 dati rāda, ka laikposmā no 2007. līdz 2014.gadam kopumā Eiropas Savienības inovācijas sniegums ir pieaudzis vidēji par 1% ik gadu un sasniegti salīdzinoši labi rezultāti tādos rādītājos kā cilvēkkapitāls, intelektuālais īpašums, uzņēmumu ieguldījumi pētniecībā un attīstībā.

Inovācija ir ekonomikas izaugsmes un konkurētspējas virzītājspēks. Inovācija sākas ar radošu un atvērtu prātu, talantiem, zinātni, pētniecību. Un tā top dzīva, pateicoties uzņēmējiem, kuri uzņemas risku un ļauj jaunajām idejām ieraudzīt dienasgaismu. Inovācijas procesā zināšanas tiek pārvērstas naudā, radot tirgū pieprasītus, konkurētspējīgus produktus un pakalpojumus ar augstu pievienoto vērtību.

Un kā ražošanā, tā pakalpojumu sfērā nozīmīga ir atvērta un radoša inovācijas pielietošana dažādās tās formās, t.sk. procesa, pakalpojumu, produktu un tehnoloģiju.

Inovācija ir process, kas sastāv no vairākiem posmiem. Un ir nepieciešama mijiedarbība starp visiem inovācijas sistēmas posmiem - zinātņi un izglītību, uzņēmējdarbību, kā arī finanšu un likumdošanas sistēmām.

Vērtējot zinātnes lomu ir svarīgi, ka valsts atbalstītā zinātniskā darbība, pirmkārt, sniedz ieguldījumu praktiskas ievirzes pētniecības projektu īstenošanā. Otrkārt, svarīgi, lai šie projekti būtu tirgū pieprasīti.

Tāpēc nozīmīga loma piešķirama sadarbībai starp uzņēmējdarbības un zinātnes sektoriem. Tikai tas var nodrošināt, ka zinātniskās un pētniecības izstrādnes ir ar komercializācijas potenciālu un var tirgū piedāvāt konkurētspējīgas inovatīvas tehnoloģijas, produktus vai pakalpojumus.

Latvijā pirms gada manā vadībā sanāca pirmā Latvijas Pētniecības un inovācijas stratēģiskā padome, kur kopā darbojas tautsaimnieki, zinātnieki un IZ un ekonomikas ministri. Padome strādā, lai saskaņotu starpresoru sadarbību sekmīgai pētniecības, tehnoloģiju attīstības un inovācijas politikas īstenošanai. Padome ir labs instruments, lai pārrunātu aktuālos jautājumus un virzītu pārdomātus risinājumus.

Viena no Latvijas, kā arī visas Eiropas prioritātēm ir uzņēmumu atbalstīšana to centienos ieguldīt inovācijā.

Un te viens no izaicinājumiem uzņēmumu attīstībai ir finansējuma pieejamība, it īpaši ņemot vērā riska kapitāla investīciju samazinājumu pēdējo astoņu gadu laikā.

Tādēļ šīs konferences tēma - pieeja finansējumam pētniecībai, inovācijai un mazo un vidējo uzņēmumu attīstībai - ir īpaši aktuāla. Tā sniedz iespēju diskutēt par plašu finanšu instrumentu un programmu spektru un to, kā ar mērķtiecīgu atbalstu un kopīgi sadarbojoties panākt vislabāko rezultātu.

Eiropas valstis ir atzinušas mazos un vidējos uzņēmumus (MVU) kā nozīmīgu spēlētāju valsts attīstībā. Eiropas panākumi ekonomikas jomā lielā mērā atkarīgi no tā, vai mazie un vidējie uzņēmumi spēs izmantot savu izaugsmes potenciālu. Pēdējos piecos gados MVU ir devuši vairāk nekā pusi no kopējās pievienotās vērtības ES ekonomikā un ir nodrošinājuši 80% no visām jaunajām darbavietām Eiropā.

Eiropas Savienības līmenī ir aizsākta vairāku nozīmīgu iniciatīvu īstenošana, kas būtiski pilnveidos investīciju vidi, ļaus uzlabot publisko investīciju kvalitāti un piesaistīt vairāk privātā sektora investīcijas.

Esošo finanšu instrumentu ietvaros ir būtiski nodrošināt mazo un vidējo komersantu pieeju finanšu resursiem visās dalībvalstīs. Tāpēc aicinām Eiropas Komisiju nodrošināt, lai „Apvārsnis 2020” un COSME („Uzņēmumu konkurētspēja un MVU”) programmu ietvaros atbalsts finanšu instrumentu veidā būtu pieejams ar vienmērīgāku ģeogrāfisko pārklājumu.

Šodien konferences ietvaros tiks parakstīta vienošanās starp Eiropas Komisiju un Eiropas Investīciju banku par jauniem finanšu instrumentiem Eiropas Savienības zinātnes un izpētes programmā „Apvārsnis 2020”.

Esmu gandarīta, ka „Apvārsnis 2020” programmas ietvaros tiek plānots pilnveidot mazo un vidējo komersantu piekļuvi finansējumam, kas ir būtiski apgrūtināta banku piesardzīgās kreditēšanas politikas dēļ.

Latvijas prezidentūra ir paveikusi milzu darbu un panākusi vienošanos starp ES institūcijām un dalībvalstīm par juridisko ietvaru Eiropas stratēģisko Investīciju fonda izveidei. Tādējādi Investīciju plāna Eiropai ieviešana tiks uzsākta jau tuvākajos mēnešos. Tas stimulēs investīcijas izaugsmei un darbavietu radīšanu.

Vienlaikus tiek sperti soli ceļā uz Kapitāla tirgu savienības izveidi 28 ES dalībvalstīs, kas mazinās finanšu tirgu sadrumstalotību, dažādos finansējuma avotus, sekmēs pārrobežu kapitāla plūsmu un uzlabos piekļuvi finansējumam uzņēmējdarbībai.

Dāmas un kungi! Daži vārdi par radošajām industrijām.

Radošās industrijas ir kļuvušas par zināšanās balstītu ekonomiku būtisku komponenti. Tās nodrošina pamatu nacionālai identitātei un kultūras daudzveidībai. Taču radošās industrijas, atrodoties mākslas, uzņēmējdarbības un tehnoloģijas nozaru krustcelēs, arī kalpo kā katalizators inovācijas radīšanai un pārnesei uz citām industrijām. Tāpēc jādomā par veidiem, kā nodrošināt un stiprināt labvēlīgu ekosistēmu radošo industriju darbības sekmēšanai.

Runājot par inovācijām, nevar aizmirst arī nepieciešamību ieviest jaunus risinājumus publiskajā sektorā. Valsts pārvaldei atvēlētais finansējums samazinās, savukārt sabiedrības pieprasījums pēc kvalitatīviem un pieejamiem pakalpojumiem pieaug. Līdz ar to valsts pārvaldei nepieciešams piedāvāt inovatīvus pārvaldības risinājumus, lai pielāgotos

21. gadsimta prasībām, lai samazinātu administratīvo slogu un piedāvātu jauninājumus ekonomikas izaugsmes sekmēšanai.

Valdības uzdevums ir strādāt ciešā sadarbībā ar zinātniekiem, uzņēmējiem un investoriem. Lai ieguldījumi pētniecībā un attīstībā, zinātnes komercializācijā un tehnoloģiju pārnēsē rezultētos produktivitātes pieaugumā un labklājībā. Vienlaikus jādomā arī par uzņēmējdarbībai labvēlīgu vidi, intelektuālā īpašuma aizsardzību un ārējo tirgu pieejamības nodrošināšanu.

Cienījamie konferences dalībnieki!

Novēlu jums radošām idejām un iedvesmojošām diskusijām bagātas dienas Rīgā!